

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN

DOM
2009-07-09
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
11586-09
Rotel 555

SÖKANDE

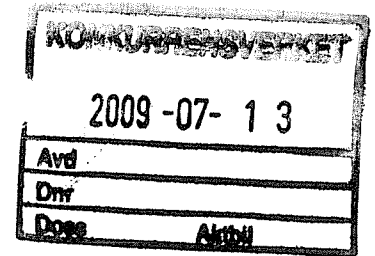
Aleris Målet AB, 556383-3945
Sjöängsvägen 21
192 72 Sollentuna

MOTPART

Täby kommun m.fl.
183 80 Täby

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling - LOU

DOMSLUT

Länsrätten avslår ansökan om ingripande enligt LOU.

Länsrättens interimistiska beslut av den 5 juni 2009 upphör därmed att gälla.

Dok.Id 442700

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag
		E-post: lansrattenistockholm@dom.se		09:00-15:00

BAKGRUND, YRKANDE M.M.

Kommunerna Danderyd, Norrtälje, Täby, Vallentuna och Österåker samt städerna Lidingö och Vaxholm har genomfört en samordnad upphandling av ramavtal för öppenvård för barn och ungdomar 0-20 år samt deras familjer, ref. nr 08/23. Upphandlingen har genomförts som en förenklad upphandling.

I tilldelningsbeslut avsänt den 29 maj 2009 beslutade Täby kommun m.fl. (kommunen) att anta andra anbud än anbudet från Aleris Målet AB (bolaget).

Bolaget ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen inte får avslutas förrän rättelse vidtagits på så sätt att personal med likvärdiga utbildningar ska godkännas i kvalificeringsfasen. Bolaget anger till stöd för sin talan i huvudsak följande. Kommunen måste redovisa på vilka grunder de anser att en utbildning inte är likvärdig så att anbudsgivaren kan bemöta dessa konkurrensbegränsande och icke belagda påståenden. Bolaget har uteslutits i kvalificeringsfasen, där kommunen anser att deras medarbetare inte har tillräcklig utbildningsnivå. En utbildning som efterfrågas är bl.a. mentalskötare, vilket tidigare var en gymnasieutbildning och numera är en s.k. KY-utbildning. Flera av deras medarbetare är utbildade socialpedagoger, vilket är en utbildning som också är en eftergymnasial utbildning och enligt referens från Statens Institutionsstyrelse lämpar sig mycket väl för arbete med delar av den aktuella målgruppen, ungdomar 16-20 år. En annan utbildning som efterfrågas är förskolelärare. Två av deras anställda är behöriga lärare, men detta anses av kommunen inte vara tillräckligt trots att den svenska lärarutbildningen vid Lärarhögskolan fram till 2008 var densamma för både lärare och förskolelärare. Kommunen har inte kunnat redovisa på vilket sätt inriktningen i utbildningen till förskolelärare lämpar sig bättre för det arbete som ska utföras inom ramen för den aktuella upphandlingen. Bolaget frågar sig om det är antal högskolepoäng, pedagogisk

förmåga, åldersanpassning eller vilka andra inslag i inriktningen mot förskolelärare det är som skulle göra en förskolelärare mer lämplig än en lärare att arbeta med ungdomar i åldersgruppen 16-20 år. Socialpedagogutbildningen vid Tollare Folkhögskola är en treterminers utbildning med ett inträdeskrav på treårig gymnasieskola. Denna utbildning är inte att jämföras med socionomutbildningen eller den socialpedagogutbildning som finns på högskolenivå. Den överträffar dock vida mentalskötartutbildningen – eventuellt inte när det gäller arbete med ”psykiskt funktionshindrade” – men definitivt när det gäller arbete med de målgrupper som kommunen har beskrivit i sin upphandling.

Kommunen bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak följande. Det är väl känt att utbildningars innehåll, dvs. studieplaner etc. förändras över tid. Inriktningen på utbildning till förskollärare och lärare skiljer sig och har skiljt sig åt. Förskollärarytbildningen var fram till 2001 en helt egen utbildning som inte hade något gemensamt med lärarutbildningen. Fr.o.m. 2001 integrerades förskollärarytbildningen i lärarutbildningen men var fortfarande en egen inriktning inom lärarprogrammet, enligt uppgift från Lärarhögskolan vid Stockholms universitet. I förfrågningsunderlagets krav på utbildningar inom de tre delar, del 2, del 3 och del 4, som bolaget lämnat anbud finns inte socialpedagog i motsats till mentalskötare uppräknad som en av de utbildningar som krävs. Mentalskötare är en utbildning med inriktning främst mot arbete med psykiskt funktionshindrade. Socialpedagogutbildning är inte en utbildning med inriktning främst mot psykiskt funktionshindrade. Likvärdighet föreligger därför inte mellan dessa utbildningar. Vid bedömning av anbuden har dock socialpedagogutbildning godkänts om den skett på högskolenivå eftersom den då likställs med socionomutbildning. I bolagets anbud var redovisningen av fem av de anställdas utbildning otydlig. För att säkerställa att bedömningen skulle genomföras på ett riktigt sätt gavs bolaget möjlighet att

förtydliga dessa utbildningar. Då framkom att de personer, vars utbildning betecknats som "socialpedagog" hade en utbildning arrangerad av Tollare folkhögskola. Den utbildningen kan inte jämföras med en socionomutbildning. Förutom krav på en viss grundutbildning ställs i upphandlingen även krav på viss påbyggnadsutbildning alternativt utbildning i viss metod liknande dem som exemplifierats. Totalt har fjorton anställda redovisats i bolagets anbud. Av dessa har sju stycken socionomutbildning. Det är en utbildning som kommunen godkänt som grundutbildning. Av de sju har två dessutom "systemisk introduktionsutbildning", vilket är en fyra dagar lång utbildning. Kommunen har bedömt den vara för kort för att uppfylla kravet på påbyggnadsutbildning alternativt utbildning i specifik metod. Av de personer som redovisats som socialpedagoger har en av dessa påbyggnadsutbildning i "systemisk introduktionsutbildning" vilket inte godkänts som påbyggnadsutbildning. En anställd, som redovisats som socialpedagog har utbildning i nätverksarbete. Trots fråga till bolaget om förtydligande av utbildningar har inget förtydligande gjorts av "nätverksarbete", varför denna inte godkänts som påbyggnadsutbildning. En anställd har grundutbildning religionsvetare, vilket inte har ansetts kunna likställas med annan krävd utbildning. En anställd har idrottsledarutbildning vilket inte har ansetts kunna likställas med annan krävd utbildning. En anställd har redovisats som lärare, dock finns inte uppgift om vilken typ av lärare, vilket inte heller har ansetts kunna likställas med annan krävd utbildning. Bolaget påstår att två av deras anställda är behöriga lärare men endast en anställd finns redovisad som lärare. I förfrågningsunderlaget framgår tydligt vilka utbildningar som kommunen kräver i upphandlingens olika delar.

Den 5 juni 2009 förordnade länsrätten att upphandlingen tills vidare inte får avslutas.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 2 § LOU föreskrivs att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredning i målet

I förfrågningsunderlaget anges i punkt 3 "Kvalificeringsfasen" avsnitt F "Utbildning" bl.a. följande. Anbudsgivare ska uppfylla utbildningskraven för den del anbudet avser för att anbudet ska kvalificeras. Genomgången utbildning ska vara avslutad vid anbudstillfället. Anbudsgivaren ska i anbudet lämna en förteckning över respektive anställds utbildningsnivå. Personerna behöver inte namnges. Av förteckningen ska framgå varje anställds högsta adekvata utbildningsnivå i förhållande till nedan ställda krav samt att utbildningen är avslutad. Det är anbudsgivarens ansvar att se till att de personer, som finns i förteckningen, uppfyller de ovan angivna kriterierna för att räknas som anställd. All information som efterfrågas ska finnas i förteckningen, vilket innebär att betyg etc. inte ska medfölja anbudet. Vid tveksamhet om en av anbudsgivaren angiven utbildning är likvärdig med en krävd utbildning, förbehåller sig kommunen rätten att bedöma om likvärdighet föreligger. Del 2. Stöd- och/eller behandlingsinsatser och/eller utredande insatser till familjer med barn och ungdomar, eller till ungdomar, med social problematik i kombination med neuropsykiatriska och/eller psykiska störningar. Utbildningskravet är: socio-

nom/likvärdig högskoleutbildning eller leg. psykolog eller mentalskötare eller leg. sjuksköterska eller förskollärare eller fritidspedagog.

Del 3. Stöd och/eller behandlingsinsatser och/eller utredande insatser till familjer med barn och ungdomar, eller till ungdomar, med social problematik. Utbildningskravet är: socionom/likvärdig högskoleutbildning eller leg. psykolog eller mentalskötare eller leg. sjuksköterska eller förskollärare eller fritidspedagog. Del 4. Stöd och/eller behandlingsinsatser och/eller utredande insatser till familjer med barn och ungdomar, eller till ungdomar, med missbruksproblematik och/eller kriminellt beteende eller annat socialt nedbrytande beteende. Utbildningskravet är: socionom/likvärdig högskoleutbildning eller leg. psykolog eller mentalskötare eller leg. sjuksköterska.

I samtliga ovan nämnda delar i punkt 3 ”Kvalificeringsfasen” avsnitt F ”Utbildning” anges följande. Vid timverksamhet ska varje behandlare uppfylla nedanstående utbildningskrav. I de fall insatsen bedrivs som dagverksamhet ska minst 75 procent av den tillsvidareanställda personalen, som deltar i det direkta behandlingsarbetet, uppfylla nedanstående utbildningskrav. Med tillsvidareanställdpersonal avses även vikarier, som vid anbudstillfället har en sammanhängande anställning under minst 12 månader. Med ”personal” menas personer oavsett tjänstgöringsgrad. Utöver utbildningen ska vid stöd- och/eller behandlingsinsatser varje behandlare ha familjeterapeutisk eller psykoterapeutisk påbyggnadsutbildning alternativt utbildning i specifik metod som t.ex. ART, Marte Meo.

I bolagets anbud (s.10) redovisas följande rörande respektive anställds utbildningsnivå.

Socionom. Påbyggnadsutbildning i familjeterapeutisk och lösningsfokuserad terapi samt särskilt arbete med kriminella ungdomar - medling. Utbildning i behandling av spelberoende.

Socionom. Psykodramaassistent, socialt arbete parrelationer, 10 p, handledningsmetodik, 5 p.

Socialpedagog. Systemisk grundutbildning, 2 år på ej avslutad sjuksköterskeutbildning, idrottsledarutbildning Bosön, drogterapeut, 1-årig KBT-utbildning.

Socionom. ART, systemisk introduktionsutbildning, pågående KBT 1-årig.

Socialpedagog. Utbildning nätverksarbete.

Socionom. Fritidsledare, systemisk introduktionsutbildning.

Lärare. Systemisk grundutbildning, utbildning i behandling av spelberoende.

Socionom. Systemisk introduktionsutbildning, pågående KBT 1-årig.

Socialpedagog. Systemteoretisk grundutbildning, utbildning i KBT-materialet "Väckarklockan".

Socionom. Systemisk managementutbildning, 1 år familj- och nätverksarbete.

Socialpedagog. Systemisk introduktionsutbildning, speciallärarkomplettering.

Religionsvetare. Steg 1 i grundläggande psykodynamisk psykoterapiutbildning, 1-årig KBT-utbildning, ART, trappan-utbildning.

Socionom. Systemisk grundutbildning.

Länsrättens bedömning

Frågan i målet är om kommunens beslut att utesluta bolaget från upphandlingen strider mot LOU. Bolaget anser att utbildningskravet är uppfyllt och att anbudet således skulle ha kvalificerats till utvärderingsfasen.

Av bolagets anbud framgår att 7 av 13 anställda är socionomer vilket är en grundutbildning som uppfyller utbildningskravet. Övriga 6 personer har inte uppfyllt utbildningskravet då deras utbildningar (social-

pedagog från Tollare Folkhögskola, lärare samt religionsvetare) inte ansetts motsvara de i förfrågningsunderlaget uppräknade godkända utbildningarna. Av förfrågningsunderlaget framgår att utbildningskravet för grundutbildning är socionom/likvärdig högskoleutbildning, leg. psykolog, mentalskötare, leg. sjuksköterska, förskollärare eller fritidspedagog. Det är ostridigt i målet att socialpedagogutbildningen på Tollare Folkhögskola inte är likvärdig med socionomutbildning. Utbildningen motsvarar inte heller någon av de andra uppräknade utbildningskraven. Inte heller utbildningarna till religionsvetare och lärare uppfyller det nämnda utbildningskravet då dessa utbildningar inte finns angivna som utbildningskrav. Kommunen har således haft fog för sitt beslut att ej godkänna de nämnda utbildningarna.

Vidare har två personer med godkänd grundutbildning genomfört påbyggnadsutbildningen "systemisk grundutbildning". Denna utbildning har av kommunen inte ansetts utgöra en godkänd påbyggnadsutbildning då den endast pågår under 4 dagar. Det har i målet inte presenterats något som talar mot denna bedömning. Kommunen har således haft fog för sitt beslut att inte godkänna nämnda påbyggnadsutbildning.

Sammantaget uppfyller 5 av 13 stycken, dvs. ca 38 procent, av bolagets personal utbildningskravet genom godkänd grundutbildning samt godkänd påbyggnadsutbildning. Av förfrågningsunderlaget framgår att 75 procent av personalen ska uppfylla utbildningskravet. Då bolaget inte uppfyllt detta krav har kommunen haft fog för beslutet att bolaget inte kvalificerat till utvärderingsfasen. Vad bolaget åberopat visar inte att upphandlingen genomförts i strid mot LOU eller dess grunder. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1a)

Marie-Louise Diurson

chefsrådman

Föredragande har varit länsrättsnotarien Jessica Mettäväainio.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledningen förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

